

Com llegir amb els fills a l'estiu

Explicar-te què ha passat al final de cada capítol

Com podem ajudar els nens i les nenes perquè llegeixin a gust? En menys de 10 preguntes, aquesta enquesta (<http://enquesta.edubarometre.cat/s3/30>) de l'Edubaròmetre de la Fundació Jaume Bofill (adreçada a pares i mestres) no només ens permet reflexionar sobre el vincle lector que tenim amb els infants, sinó que ens regala consells per millorar-lo. Participar-hi és ben senzill (aquí en teniu l'enllaç <http://enquesta.edubarometre.cat/s3/30>) i ells mateixos us enviaran materials que us podran ser útils.

Per tal que els nens se sentin seus els llibres, també han de poder triar-los i dir la seva. És a dir, que llegir tingui més gust de llibertat que d'obligació. És per això que compartim 16 propostes del "Talonari per esdevenir superlectors", del programa LEXIT (<http://www.lectura.cat/>), en què a cada punt se'ls ofereixen tres opcions (marcades amb una estrelleta al davant) perquè triïn la que més els vingui de gust en aquell moment.

Foto: Jessica Lucia

Abans de llegir...

1. Establir el vincle

Establir una relació de confiança és important per augmentar l'impacte emocional de l'experiència i afavorir una actitud relaxada de l'infant.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * No llegir.
- * Compartir un desig.
- * Veure passar núvols.

2. Acompanyar la tria

A vegades és tan important la lectura com la forma de presentar-la. Partint de les seves fortaleses i debilitats com a lector/a, de la dinàmica de les sessions i dels seus interessos proposem-li lectures captivadores que li donin allò que necessita: emoció, seguretat, repte, etc.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Una presentació suggerent de tres llibres.
- * Triar a cegues.
- * Escollir a partir de fragments.

3. Descobrir com triem els llibres

Ser conscients d'allò que busca i defuig en les lectures ens ajudarà a conèixer les seves fortaleses i debilitats, a identificar interessos i, per tant, a adquirir criteris per acompanyar en la tria.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Escollir tres llibres del mateix tipus per llegir-ne un darrere l'altre.
- * Portar un llibre que m'agradi molt.
- * De deu llibres, en trio cinc, dels cinc en trio tres, dels tres en trio un.

4. Escollir materials de lectura diferents

Recordar el material no llibre ajudarà a visibilitzar que l'acte de llegir el duem a terme en molts mitjans quotidians, més enllà del llibre.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Aprendre'ns la lletra d'una cançó que ens agradi.
- * Mirar un diari o una revista.
- * Consultar un web de...

5. Llegir una mica de tot

La presència de lectures de coneixements, de poesia, de receptes... és clau per evitar que l'infant redueixi els conceptes lectura i llibre a la lectura i el llibre de ficció.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Un llibre d'aventures.
- * Un llibre d'endevinalles.
- * Un llibre de curiositats.

6. Llegir amb objectius diferents

Vincular la lectura a reptes i objectius diferents dona l'oportunitat a l'infant de posar en marxa habilitats diverses i de comprendre el potencial de la lectura per aprendre, per somiar i per

socialitzar-se.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Llegir per saber més sobre...
- * Llegir per viure com...
- * Llegir el que ha llegit un amic/ga.

7. Escollir un lloc adient

Triar un espai tranquil, on puguem estar còmodes, que trenqui amb la rigidesa de la taula i la cadira i ambientar-lo lleugerament ens ajudarà a trobar el clima que la lectura demana i multiplicar l'impacte de l'experiència.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Llegir al pati.
- * Llegir amagats.
- * Llegir sense taula ni cadira.

8. Ritualitzar l'inici

Els rituals són una bona estratègia per desconnectar l'infant d'allò que feia, connectar-lo amb el present i preparar-lo per a l'activitat que comença.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Treure'ns les sabates.
- * Agafar dos coixins.
- * Sentir la primera frase del dia amb els ulls tancats.

9. Despertar l'interès investigant

Retardar l'obertura del llibre amb jocs d'hipòtesis o la cerca d'informació sobre la lectura activarà el desig i facilitarà la comprensió i la profunditat de la lectura.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Endevinar coses del llibre sense obrir-lo.
- * Mirar el booktrailer del llibre.
- * Parlar d'allò que ja sabem o de la nostra experiència sobre el tema del llibre.

Mentre llegim...

10. Llegir tal com ho demani el llibre?

Escoltant els llibres, fent-nos-els nostres, ens revelaran la millor fórmula per ser descoberts.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Llegir en silenci dota la llum d'una llanterna.
- * Llegir en veu alta.
- * Interpretar o recitar.

11. Ajudar-lo a comprendre el que llegeix

La comprensió del que llegim és indispensable per compensar l'esforç que pot suposar la lectura. Estar atents a allò que no entén: el vocabulari, les figures literàries, el sentit d'una frase, un capítol...

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Explicar-te què ha passat al final de cada capítol.
- * Escriure la seqüència d'accions o fer un mapa del més important.
- * Escriure un diccionari personal amb les paraules que hem après.

12. Estar atents a l'interès que li desperta el llibre

Observar activament i actuar en conseqüència per regular l'interès i la motivació per la lectura.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Abandonar un llibre que no ens agrada.
- * Saltar-nos trossets.
- * Deixar coses en suspens en un punt interessant.

13. Compensar els esforços

Hi ha dies, moments i infants pels quals llegir suposa més un esforç que per a la resta. Fer tàndem amb ells per tal que puguin accedir a textos interessants és una bona manera de mantenir en equilibri l'esforç i la recompensa.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Llegir un trosset tu i un trosset jo.
- * Llegir tu tot el que queda.
- * Triar una lectura fàcil.

14. Jugar per fer lectures més profundes

Relacionar, recrear, combinar, dividir, simbolitzar, contradir, modificar... són alguns dels jocs a través dels quals podem esprémer una lectura i treure'n tot el suc.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Jugar a anticipar què passarà.
- * Inventar un nou final.
- * Buscar la relació d'aquell llibre amb una altra cosa.

Després de llegir

15. Parlar del que hem llegit

Els espais per a la interiorització i la socialització de la lectura responen a la seva doble dimensió íntima i social.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Una llibreta per apuntar idees dels llibres que llegim.
- * Escriure una recomanació a www.quellegeixes.cat
- * Deixar un paperet dins del llibre amb la meua opinió.

16. Fer una acció vinculada a la lectura

Una lectura pot ser el pas previ a una decisió, una acció, una nova lectura... Donar temps a l'execució de tot allò que ens suggereixin els llibres permet visibilitzar la seva utilitat.

Li podem oferir que triï entre aquestes tres opcions:

- * Mirar la pel·lícula del llibre.
- * Escriure un conte meu de la mateixa temàtica.
- * Fer una recepta, una manualitat o un experiment.

Si sou pares o mestres, podeu participar a l'enquesta sobre la lectura de l'Edubaròmetre entrant en aquest enllaç (<http://enquesta.edubarometre.cat/s3/30>) .

Al programa LECXIT voluntaris acompanyen els infants a llegir.
V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=9IOTLsDd50A>